

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/13/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317205664
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8317205664.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu, v konaní o rozvod manželstva na návrh manželky A. H., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, K. proti manželovi S. H. T., nar. XX.XX.XXXX, štátny občan C. republiky, bytom E. XXXX/X, K., o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 15Pc/16/2017-19 zo dňa 04.07.2017 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie manželstvo A. H., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX a žalovaného S. H. T., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa XX.XX.XXXX na Z. úrade vo N. v C. republike, ktoré manželstvo je zapísané v knihe manželstiev - v sobášnej matrike X. úradu C. X vo zväzku č. X., ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXXX rozviedol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak na návrh manželky o rozvod manželstva z dôvodu, že manželstvo je hlboko rozvrátené a je iba formálnym zväzkom bez citového vzťahu, ktoré prestalo plniť spoločenskú funkciu. Manžel s rozvodom manželstva nesúhlasil.

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 23 ods. 1, 2 Zákona o rodine zistil, že manželka uzavrela s manželom manželstvo dňa XX.XX.XXXX vo N. v C. republike. Toto manželstvo je zapísané v knihe manželstiev - sobášnej matrike X. úradu v C. X pričom u oboch účastníkov ide o prvé manželstvo, ktoré bolo uzatvorené asi po polročnej známosti. Manželka uviedla, že zo začiatku ich manželstvo bolo harmonické, z ktorého pochádzajú X deti v súčasnosti plnoleté - P., A., S. a M.. Po uzatvorení manželstva žili asi rok v C. republike a od roku XXXX žijú na K. a tu sa začali prejavovať aj nezhody medzi manželmi, pretože manžel začal nadväzovať vzťahy s inými ženami. Mala vedomosti o dvoch, dlhodobých vzťahoch. Z jedného mimomanželského vzťahu má manžel syna M., ktorý je v súčasnosti plnoletý. Už v roku XXXX chcela podať návrh na rozvod, ale tento nepodala z dôvodu, že sa snažila manželstvo udržať kvôli deťom. Aj svokra ju presvedčila, aby takýto návrh nepodávala kvôli tomu, že má X deti s manželom a tieto potrebujú otca. Aj napriek tomu vzťahy jej manžela s inými ženami však neprestali. Ďalej uviedla, že manžel sa venoval aj podnikateľskej činnosti. Avšak pri jeho nezodpovednosti sa dostali do dlžôb a finančných problémov. Preto XX.XX.XXXX podala návrh na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorému bolo Okresným súdom v Humennom vyhovieť rozsudkom pod sp. zn. 21Pc/4/2016 zo dňa 22.02.2017. V roku XXXX manžel sa nezdržoval v spoločnej domácnosti. Opäť mal vzťah s inou ženou, ktorý trval asi XX rokov. Manžel prispieval na

spoločnú domácnosť mesačne sporadicky asi 100 eur. V spoločnej domácnosti sa takisto zdržiaval len sporadicky a asi viac ako XX rokov, aj keď žijú v spoločnej domácnosti, intímne spolu nežijú. Citovo sa odcudzili. Ich manželstvo si neplní svoju spoločenskú funkciu a ani do budúcnosti si plniť nebude a preto sa rozhodla podať tento návrh na rozvod.

4. Manžel s návrhom na rozvod nesúhlasil. Uviedol, že je pravdou, že udržiaval mimomanželský pomer, ale nie dlhodobo. S prvou, ako aj s druhou priateľkou udržiaval mimo manželský pomer krátkodobo sem - tam a k tomu ho vyprovokovala manželka a to z dôvodu, že s majstrom išla do baru a do tohto baru išiel aj on so svojou priateľkou. Z dôvodu, že v X-izbovom byte, kde s nimi bývali aj tri deti, odmietala intímny život a vyhovárala sa na ne, že bude všetko počuť. Manžel žiadal manželku, aby mu dala druhú možnosť, aby mohli naďalej zotrvať v manželstve, manželka s takýmto návrhom nesúhlasila.

5. Súd prvej inštancie tak vyhodnotil, že vzťahy v manželstve účastníkov sú vážne narušené a trvalo rozvrátené. Tento stav subjektívne zavinil manžel a to z dôvodu, že udržiaval mimomanželský život s inými ženami. V spoločnej domácnosti sa zdržiaval iba sporadicky, na ktorú prispieval finančne takisto len sporadicky, pričom z manželstva pochádzali X deti. Aj keď manželka žijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodárlili, spoločne nekomunikujú, intímne nežijú, citovo sa odcudzili a preto prvoinštančný súd mal za to, že takéto manželstvo si neplní svoj spoločenský význam a ani do budúcnosti nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Preto prvoinštančný súd manželstvo rozviedol.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP s tým, že úspešnej manželke v konaní trovy nepriznal, lebo si ich neuplatnila, ani nežiadala.

7. Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie manžel. Uviedol, že s manželkou sa rozvieť nechce, lebo má svoju rodinu veľmi rád, a to tak deti, ako aj manželku. Aj keď v minulosti mali nehody, chce s nimi naďalej ostať v jednej domácnosti. V budúcnosti chce vynaložiť všetko svoje úsilie, aby svoje správanie zlepšil a našiel spoločnú reč so svojou milovanou manželkou. Má XX rokov a spoločne spolu dokázali žiť už XX rokov. Vyslovil presvedčenie, že mu súd dovolí prežiť zvyšok svojho života so svojimi najbližšími.

8. K odvolaniu manžela sa vyjadrila manželka tak, že navrhla, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v celom rozsahu. Podľa nej prvoinštančný súd správne zistil skutkový stav veci a správne vo veci aj rozhodol. Manžel v konaní pred prvoinštančným súdom priznal svoje mimomanželské vzťahy s inými ženami a nebolo sporným ani to, že z mimomanželského vzťahu má syna M.. Ona nenavštevuje žiadne nočné podniky a alkohol vôbec nepije. Nebolo v konaní preukázané, aby mala vzťah s iným mužom, pritom to rázne odmieta a nie je pravda o žiadnom incidente v bare, ktorý sa navyše mal odohrať v roku XXXX. Manželovi nikdy nebola neverná. S manželom žili v spoločnej domácnosti iba sporadicky, na domácnosti prispieval tiež iba sporadicky, vzájomne spolu nekomunikujú, intímne nežijú, citovo sa dávno odcudzili. Manželovmu tvrdeniu, že chce svoj život dožiť s najbližšími a že sa jeho správanie v budúcnosti zlepši neverí ani ona, ani ich dospelé deti. Uvedené bolo do odvolania vpísané iba účelovo, a to odvrátiť rozvod manželstva. Poukázala na to, že celé ich manželské spolužitie sa iba zhoršovalo, manželovo správanie sa nezlepšilo, nechce s ním už naďalej žiť a trvá na rozvoze za každých okolností. Manžel nebol dobrým a verným ani manželom, ani k deťom sa nesprával ako dobrý a citlivý otec. Vždy finančne hospodáril sám a v posledných rokoch produkoval dlhy, a to aj zo stávkovania alebo hier na automatoch. Ani ona, ani ich deti nesúhlasia, aby manžel prežil zvyšok života s nimi. Od mája XXXX až doteraz bol doma iba párkrát za účelom prevzatia si osobných vecí, oblečenia a obuvi. Nežijú v spoločnej domácnosti a ich manželstvo neplní žiaden účel. Ona má XX rokov, je starobnou dôchodkyňou so zdravotnými problémami, preto navrhla, aby odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Pojednávanie by bolo zbytočné, sľubom manžela už neverí a chce svoj život prežiť v pokoji, bez negatívnych prekvapení a sama.

9. K replike manželky na odvolanie manžela sa manžel už nevyjadril.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, § 62 a § 65 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku

oznánil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajskému súdu v Prešove dňa 29.05.2018 a dospel k záveru, že odvolanie manžela nie je dôvodné.

11. Rozvod manželstva je jediným spôsobom zániku manželstva za života manželov. V zmysle § 23 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení zmien a doplnkov, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahu medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahu medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 8 a § 19 (viď § 23 ods. 1, 2 prvá veta, 3 Zákona o rodine).

12. V citovanom ustanovení je teda uvedená všeobecná hmotnoprávna podmienka na rozvod manželstva, ktorou je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahu medzi manželmi spôsobujúca nemožnosť plnenia účelu manželstva a kumulatívne neexistencia ďalšej perspektívy obnovenia manželského spolužitia. Existencia vážneho a trvalého rozvratu vzťahu medzi manželmi musí byť v príčinnej súvislosti s nemožnosťou naplňať ďalej účel manželstva. Citované ustanovenie totiž predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov. Pritom objektívny rozvrat vzťahov manželov znamená, že medzi nimi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, resp. rodiny založenej manželstvom. Rozvrat vzťahu pritom musí byť kvalifikovaný, nestačí akýkoľvek rozvrat. Intenzita tohto rozvratu musí byť vysoká a pre konštatovanie vážnosti rozvratu sa tento rozvrat musí javiť ako nezmeniteľný a nenapraviteľný. Pritom nezahodý manželov sa musia týkať podstatných vecí manželského spolužitia a musia byť vážne narušené citové vzťahy medzi manželmi, spôsobujúce trvalý rozvrat vzťahov. Tento atribút nemožno chápať len so zreteľom na minulosť, t.j. že rozvrat vzťahu trvá už dlhší čas, ale aj so zreteľom na budúcnosť manželského spolužitia, čo znamená, že rozvrat trvalo vylučuje ďalšie spolužitie manželov. Pritom intenzita vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahu medzi manželmi je určovaná nemožnosťou ďalšieho plnenia účelu manželstva, t.j. vytvárania harmonického a trvalého životného spoločenstva zabezpečujúceho riadny chod rodiny. Navyše ku kvalifikovanému rozvratu spôsobujúcemu nemožnosť ďalšieho plnenia účelu manželstva nesmie existovať ani ďalšia perspektíva obnovenia manželského spolužitia, t.j. napríklad aj nemožnosť obnovenia citových väzieb, dlhé trvanie mimomanželských známostí a pod. Je nutné tiež zdôrazniť, že možnosť obnovenia manželského spolužitia závisí od vôle manželov a jednoznačne ide o subjektívnu kategóriu.

13. Aj odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie má za to, že v predmetnom konaní príčinou, ktorá viedla k vzniku vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi bolo neadekvátne správanie sa manžela, najmä jeho nevery (z čoho sa narodil aj nemanželský syn M., nezájum o potreby rodiny, nepravidelné prispievanie financiami na zabezpečovanie základných potrieb rodiny a iné. Nezanedbateľnou je aj skutočnosť, že manželka dlhú dobu intímne nežijú (hoci manželka tvrdili rôznu dobu, manželka XX rokov a manžel iba niekoľko rokov). Pre rodinný život nie je zanedbateľný ani ľahkovážny prístup k zabezpečovaniu potrieb rodiny zo strany manžela.

14. Manželka sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie (§ 18 Zákona o rodine).

15. Je nesporné, že o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželka podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť. O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželka spoločne (§ 19 ods. 1, 2 prvá veta Zákona o rodine).

16. V prejednávacom prípade je možné jednoznačne konštatovať, že boli splnené zákonné podmienky pre rozvod manželstva manželov - účastníkov tohto konania. Vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť už svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Na veci nemôže zmeniť nič ani názor manžela, ktorý s rozvodom manželstva nesúhlasí, keďže jeho doterajšie správanie sa vo vzťahu k manželke a rodine vyústilo do takého vážneho narušenia ich vzťahu, že ho trvale rozvrátilo. Pritom nie je možné očakávať obnovenie manželského spolužitia, lebo manželka sa tak citovo odcudzila, že nie je ochotná manželské spolužitie obnoviť.

17. K odvolacím dôvodom manžela odvolací súd uvádza, že iba jeho nesúhlas s rozvodom manželstva s prísľubom, že v budúcnosti zlepši svoje správanie nemôže na veci nič zmeniť za situácie, keď vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo neplní svoj spoločenský účel a nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, a to aj vzhľadom na jednoznačné odmietanie manželky manželstvo obnoviť. Ťažko je možné uveriť manželovi, že v budúcnosti svoje správanie zlepší,

keď počas manželstva trvajúceho XX rokov sa nesprával podľa zásad vyplývajúcich z účelu manželstva, ktorým je vytvorenie harmonického a trvalého životného spoločenstva, zabezpečujúceho riadny chod rodiny.

18. Odvolací súd poukazuje aj na to, že základným kritériom úvahy, či je manželstvo účastníkov vážne rozvrátené v zmysle § 23 Zákona o rodine sú hľadiska objektívne, v podstate hľadiska morálky spoločnosti; avšak nemožno ponechať bez povšimnutia, ako sa s porušením zákonom uložených povinností manželov, či iných pravidiel správania v manželstve vysporiadal ten z manželov, ktorého záujmy tým boli dotknuté (pozri R/6/1970). Prítom rozvrat vzťahu medzi manželmi v zmysle ust. § 23 Zákona o rodine nastáva prevažne vtedy, ak sa manželia nechovajú vo vzájomnom správaní pravidlami, ktoré vyplývajú z ust. § 18 až § 20 Zákona o rodine.

19. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd majú za to, že bolo zistené, že manželstvo účastníkov už nie je možné udržať, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil, a to aj čo sa týka výroku o trovách konania.

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 52 CMP (zákona č. 161/2015 Z.z.) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.